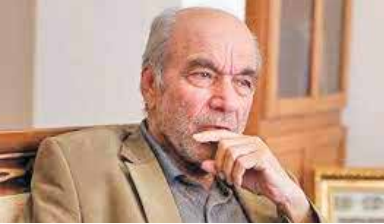

بازتاب

آوینی به «توسعه» فارغ از تکنیک زندگی

می‌اندیشید

دکترضاد دآوری اردکانی، رئیس فرهنگستان علوم و همکار شهید آوینی در مجله فرهنگ و زندگی:

شهید آوینی فکری می‌کرد باید برای غلبه بر این جهان اندیشید؛ برای نفوذ بر این جهان و شناخت حقیقت آن، فکری کرد. نظراً او این بود که ما باید در مورد مسأله توسعه فکر کنیم که چه توسعه‌ای می‌خواهیم و چه توسعه‌ای نمی‌خواهیم! توسعه غربی است یا غیرغربی؟ اگر توسعه غیرغربی داریم، مبنای این توسعه چیست؟ از این رو، توسعه یکی از دغدغه‌های همیشگی او بود. کسی که می‌گفت این جهان، جهان تکنیک است، می‌خواست به توسعه‌ای بندهشده که فارغ از تکنیک‌زدگی و برآمده از عالم اسلامی باشد. (در گفت‌وگو با هفته‌نامه پنجره)

آوینی انقلاب اسلامی را عصرستاخیز جهانی می‌دانست

دکتر حسین کچوتیان، استاد جامعه‌شناسی دانشگاه تهران:

شهید آوینی معتقد است ما در دوران جاهلیت ثانویه زندگی می‌کنیم و مظهر تام و تمام جاهلیت ثانویه، غرب و تجسد است. در تقسیم‌بندی‌های او، رنسانس، آغاز جاهلیت ثانویه و انقلاب اسلامی عصرستاخیز جهانی و در واقع شروع تحقق انتظار امامت است. انتظار امامت یعنی ما همیشه منتظر باشیم که این اتفاق بیفتد ولی بسته به اینکه چه درکی از زمانه داشته باشیم، این انتظار در ما شکل‌های مختلفی پیدا خواهد کرد. (در نشست غرب‌شناسی سید مرتضی آوینی)

آوینی، آغازگر عصر جدیدی در فهم نظریه تمدن اسلامی شد

دکتر وحید بامین‌پور، دبیر شورای عالی جوانان و نویسنده کتاب «مجازی فکر آوینی»:

نمی‌خواهم در نقش آوینی اغراق کنم و بگویم نظریه‌پردازی است که یک منظومه فکری برای تمدن اسلامی درست کرده است؛ آوینی اگر وقت داشت شاید ۲۰ سال بعد این کار را می‌کرد. دغدغه فکری آوینی اسلام امریکایی، لیبرالیسم، سیطره پوزیتیویسم و از این دست مسائل بود و از این عبور کرد و آغازگر عصر جدیدی در فهم نظریه تمدن اسلامی شد. (در گفت‌وگو با خبرگزاری مهر)

آوینی منتقد تپی کردن جامعه از

خصایص انقلابی بود

دکتر سجاد صفارزندی، رئیس پژوهشکده فرهنگ و هنر اسلامی:

شهید آوینی فرزند زمانه خود بود و دائماً نسبتش را با مسائل تعیین می‌کرد. شاید مهمترین واقعیت آن سال‌ها این بود که اراده و خواستی وجود داشت که حقیقت و اصالت انقلاب را انکار کرده و زیر سؤال ببرند که مابهای آن در سیاست، فرهنگ و رسانه وجود داشت. خصوصاً آن جنبه رسانه‌ای شهید آوینی در قالب سردبیر ماهنامه سوره در خط مقدم مبارزه با چنین ایده‌های بود. سید مرتضی درحال مبارزه با ایده روزمره‌سازی و تپی کردن جامعه از خصایص و ویژگی‌های انقلابی بود. (در گفت‌وگو با پایگاه مطالعاتی- تحلیلی فرهنگ سدید)

آوینی هنر حقیقی را «هنر متعهد به ولایت الهی» می‌دانست

شهریار زرنشاس، از نویسندگان ماهنامه سوره در دوران سردبیری شهید آوینی:

از نظر شهید آوینی، هنر ذاتاً متعهد است یا متعهد به امر الهی یا متعهد به امر شیطانی! اما بالاخره متعهد است. در اندیشه او، اصولاً هنر برای هنر وجود ندارد و یک شعار دروغین است. آوینی، هنر حقیقی را هنر متعهد به ولایت الهی می‌دانست و مسأله ولایت در نگاهش به عالم، محوری بود؛ به تعبیری، هنر را شأنی از شئون و جویی انسان و در ارتباط با ولایت می‌دید. (در گفت‌وگو با خبرگزاری فارس)

عکس: bashgaheandishe

هنری و مروجان فرهنگی میسر نمی‌شود. آوینی یک ستاره بود که در آسمان انقلاب درخشید تا ما از رهگذر هنر، مسیر را پیدا کنیم. امروز نیز پیش از هر زمانی در انتخاب مسیر از دولت اسلامی به جامعه اسلامی نیازمند مروجان فرهنگی و خلاقان و خالقان هنری الگوی سوم هستیم و امید آن می‌رود که بتوانیم در این مسیر و امادار شهید سید مرتضی آوینی باشیم.

بود که بین «نظریه»، «عمل» و «مردم» توانست رابطه‌ای معنا دار و عمیق برقرار کند و اساساً بر مبنای این پیوند و ارتباط است که آوینی، آوینی شد.

هنر شهید آوینی؛ چراغ راه جامعه اسلامی
واقعیت این است که ما در مرحله‌گذار و عبور از «دولت اسلامی» به «جامعه اسلامی» هستیم و این گذار اساساً بدون هنرمندان و صاحب اثران

عبور از «دولت اسلامی» به «جامعه اسلامی» با الگوی شهید آوینی

هنر و البته بطور مشخص سینما، پیشگام و صاحب مکتب نظری خاص خود شود. آن چیزی که مکتب شهید آوینی را در عرصه فرهنگ، هنر و سینمای انقلاب اسلامی برجسته می‌کند، نگاه رو به جلو، تحول‌گرا و به تعبیری «الگوی سومی» است که او در نظر داشت و بدون گرفتار شدن در مشهورات زمانه و عادات و مدهای فکری، جسورانه آن الگو را پیگیری می‌کرد.

شهید آوینی نه به «روش‌فکرنا»های زمان خود وایستگی نظری داشت و نه به «سنت‌زدگی» موجود که در بعضی از جریان‌ها و گروه‌های اجتماعی به چشم می‌خورد، دلبستگی پیدا کرده بود؛ همین رهایی و آزادی، او را به یک «شخصیت سوم» بدل کرده بود. همین التزام او به «الگوی سوم» منجر به چالش‌های نظری و عملی او با بسیاری از افراد فعال و مدعی در حوزه فرهنگ و هنر شد. اما با این حال، او در عین دیالوگ و گفت‌وگو با آنان در هیچ یک از این دو جریان هضم نشد و نماد تحول‌گرای در اندیشه انقلاب اسلامی شد و در حداقلی‌ترین ممکن و امکانی که

دکتر سید محمد امامی

دبیر شورای فرهنگ عمومی و استاد مطالعات فرهنگی و ارتباطات دانشگاه امام صادق (ع)

از شهید سیدمرتضی آوینی بحق می‌توان به عنوان «هنرمند متعهد» یاد کرد. طرز تفکر، سبک زندگی و نگاهی که شهید آوینی به انسان امروز و انقلاب اسلامی داشت گواه این مدعا است که می‌تواند نماینده خوبی برای «هنرمند متعهد» باشد. بنابراین جا دارد که در سالروز شهادت او به ویژگی‌های مکتب سید شهیدان اهل قلم و «الگوی سومی» بپردازیم که او خود را به آن ملتزم می‌کرد.

شهید آوینی؛ نماد تحول‌گرایی در اندیشه انقلاب اسلامی

شهید آوینی به دلیل توجه و تذکری که به مبانی اصیل اسلام داشت، توانست در حوزه فرهنگ،

فصل مشترک «مکتب شهید آوینی» و «هنر انقلاب اسلامی»

بیان معنوی در قالب هنری

مکتبی که می‌تواند در «حال» و «قال» و «کردار» ما انقلاب ایجاد کند

هنرمند متعهد

هنرمند انقلاب، باید خود یکی از عناصر اصلی تحرك در انقلاب باشد و هنر از درون او بچوشد. شهید آوینی، خود چنین نظری داشت و با کسانی که رایج‌های از حرکت بزرگ انقلاب به مشاهشان نرسیده بود، مخالفت می‌کرد و بر ضرورت «هنر متعهد» تأکید داشت

شهید آوینی

به آنچه

می‌گفت،

اعتقاد

داشت و

همانگونه که

می‌اندیشید،

زندگی و

عمل می‌کرد؛

در زمانی که

کمتر کسی از

حریم انقلاب

صحبت و

دفاع می‌کرد،

شهید آوینی

معتقد بود

باید مبادی

هنر انقلاب،

در آثار هنری

ما پدیدار

شود و خود

نیز به این

مهم‌اهتمام

داشت

عکس: aviny

تأکید شهید آوینی به «هنر متعهد» شهید آوینی به آنچه می‌گفت، اعتقاد داشت و همانگونه که می‌اندیشید، زندگی و عمل می‌کرد. در زمانی که کمتر کسی از حریم انقلاب صحبت و دفاع می‌کرد، شهید آوینی معتقد بود باید مبادی هنر انقلاب، در آثار هنری ما پدیدار شود و خود نیز به این مهم اهتمام داشت. اما این امری نیست که به زور و جبر ایجاد شود. «هنرمند انقلاب» باید خود یکی از عناصر اصلی تحرك در انقلاب باشد و هنر از درون او بچوشد. شهید آوینی، خود چنین نظری داشت و با کسانی که رایج‌های از حرکت بزرگ انقلاب به مشاهشان

میراث شهید آوینی برای نسل امروز ما

هنر انقلاب اسلامی و مکتب شهید آوینی می‌تواند انقلابی در «حال» ایرانی امروز رقم بزند، تا در ادامه این انقلاب از «حال» به «قال» و سپس به «کردار» درآید و منجر به «طی طریقت درست» شود. مکتب شهید آوینی و هنر انقلاب اسلامی که «معنویت» و «انسانیت» را اساس قرار می‌دهند نه تنها نیاز نسل امروز ما بلکه نیاز همیشه انسان‌ها و جوامع حقیقت‌جو است.

بشر